

Rezolucja IMCG do Polski w sprawie planów wydobycia węgla kamiennego zagrażających obszarowi Ramsar „Poleski Park Narodowy“

The International Mire Conservation Group (IMCG - Międzynarodowa Grupa Ochrony Torfowisk) to organizacja o światowym zasięgu zrzeszająca specjalistów w zakresie ekosystemów bagiennych (torfowiskowych), zwłaszcza pod kątem ich ochrony. W dniu 31 sierpnia 2018 w Utrechcie w Holandii odbyło się Walne Zgromadzenie IMCG z udziałem członków z 23 krajów i 6 kontynentów, na przyjęto poniższą rezolucję.

W czasie Walnego Zgromadzenia członków, które odbyło się w 2010 roku w Polsce, w Goniądzu, IMCG wyraziło uznanie dla osiągnięć Polski w zakresie identyfikacji wartościowych torfowisk i włączenia ich do sieci Natura 2000 oraz systemu obszarów chronionych. Wyraziliśmy również nadzieję, że te podstawy prawne ochrony torfowisk zostaną właściwie wdrożone. Nasi delegaci zwrócili wówczas szczególną uwagę m.in. na bagna regionu Polesia, odwiedzone podczas sympozjum terenowego i uznane za miejsca o wyjątkowych walorach przyrodniczych. W ostatnim czasie, jednak, dotarły do nas informacje o zagrożeniach tych ekosystemów wynikających z planów rozpoczęcia wydobycia węgla kamiennego na obszarze Polesia. Poprzez niniejszą rezolucję, IMCG pragnie wyrazić swoje najgłębsze zaniepokojenie oraz prosi rząd Polski o ponowne rozważenie tych planów.

Bagna regionu Polesia (województwo lubelskie, południowo-wschodnia Polska) są w skali międzynarodowej znane jako wyjątkowo dobrze zachowane mokradła, zasiedlone przez wiele zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Obszar ten jest chroniony polskim prawem jako Poleski Park Narodowy, a międzynarodowy status ochronny nadają mu: Rezerwat Biosfery UNESCO, Obszar Ramsar (Obszar wodno-błotny o międzynarodowym znaczeniu), Ważna Ostoja Ptaków i Różnorodności Biologicznej (IBBA) oraz kilkanaście ostoi Natura 2000. Spośród nich, chcemy szczególnie zwrócić uwagę na Bagno Bubnów, (Ostoja Natura 2000, 2344 ha), jedno z największych w Europie dobrze zachowanych torfowisk alkalicznych, zamieszkałe przez 3-4% populacji lęgowej zagrożonej globalnie wodniczki (*Acrocephalus paludicola*) oraz żywotne populacje wielu narażonych na wyginięcie gatunków roślin, między innymi gnidosza królewskiego (*Pedicularis sceptrum-carolinum*), brzozę niską (*Betula humilis*) oraz 13 gatunków storczyków. Wyjątkowa różnorodność biologiczna tego miejsca wynika z jego geologicznych i eko-hydrologicznych uwarunkowań, niemal niezaburzonych przez prace melioracyjne. Niestety, wskutek zezwolenia na prace poszukiwawcze złóż węgla, wydanego w 2018 roku przez Głównego Geologa Kraju, prace wydobywcze mogą rozpocząć się zaledwie kilka kilometrów od Bagna Bubnów. Według naszej najlepszej wiedzy, nie uda się uniknąć wpływu takich działań wydobywczych na regionalne warunki wodne, co doprowadzi do degradacji warunków ekohydrologicznych na torfowiskach w zasięgu prac wydobywczych. W związku z powyższym, czujemy się w obowiązku poinformować polskie władze oraz społeczność międzynarodową o bardzo wysokim ryzyku zniszczenia unikalnych siedlisk bagiennych w przypadku realizacji opisanych planów.

W uzupełnieniu do zagrożeń różnorodności biologicznej, chcemy podkreślić znaczenie opisywanej sprawy w kontekście ochrony klimatu. Torfowiska są najbardziej efektywnymi magazynami węgla lądowej biosfery. Jeśli jednak torfowiska zostają odwodnione, węgiel zakumulowany w torfie przez tysiące lat funkcjonowania ekosystemu bagiennego uwalnia się do atmosfery jako dwutlenek węgla, potęgując globalne ocieplenie. Jako stowarzyszenie specjalistów, którym bliska jest troska o stan przyrody i środowiska człowieka, potępiamy zarówno narażanie na zniszczenie wielkich niezaburzonych ekosystemów bagiennych, jak i eksploatację nowych złóż węgla w czasach narastających katastrof klimatycznych spowodowanych emisją gazów cieplarnianych z paliw

kopalnych. Apelujemy do polskiego rządu, jako sygnatariusza Porozumienia Paryskiego z 2015 roku oraz gospodarza 24. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu, by powstrzymał wydobycie węgla na Polesiu i zapewnił ochronę bagien na tym obszarze i w pozostałych częściach Polski, wypełniając międzynarodowe zobowiązania. Oferujemy pomoc polskiemu rządowi oraz władzom regionalnym w poprawie ochrony bagien - jako miejsc o szczególnym znaczeniu dla różnorodności biologicznej i podtrzymania integralności biosfery.